

درآمد:

تمرکز جهان اسلام بر روی مسئله فلسطین در دورانی که انواع توطئه‌های تفرقه افکنانه از سوی دشمنان اسلام در میان حرکت‌های مختلف فلسطینی، عربی و اسلامی، هر روز بیش از روز قبل به اجرا گذاشته می‌شد؛ بدون شک دکتر فتحی بود که طراح آن کسی جز شهید دکتر شقافی نیست، اتخاذ سیاستی پویا و مؤثر برای پایه‌گذاری این نگرش و تفکر نوین، مستلزم رهبریت هوشمندانه، خستگی ناپذیر و اثربخش بوده که این شهید بزرگوار از چنین خصوصیات بر خوردار بود. دکتر طلال عترسی در مقاله‌ای که در این باب به تحریر آورده است به ابعاد مختلف این مهم می‌پردازد، وی بر این نکته مهم تأکید خاص دارد که دکتر شقافی به کمتر از نابودی اسرائیل قانع نبود. چرا که او معتقد بود، اسرائیل در دل جهان اسلام ایجاد شده است و تمام جهان اسلام باید برای نابودی آن متحد شود. مقاله این اندیشمند لبنانی حاوی نکاتی است که در زیر می‌خوانید.

دکتر طلال عترسی، رئیس دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه دولتی لبنان

شقافی طراح اندیشه، سیاست و تمدن نوین...

محقق می‌ساخت. حال این دعوت به چه هدف و قصدی انجام می‌گرفت. باید اذعان کرد که هدف فتحی شقافی از این فراخوان بدین سبب بود که فلسطین نیاز به توجه و بیداری داشت زیرا فلسطین - چنانچه شقافی اعتقاد داشت - سمبل آزادی و یا بزرگی، استقلال یا وابستگی ما می‌باشد، بنابراین پایبندی به فلسطین از نظر وی نقطه تلاقی و اشتراک حتمی و واقعی اعراب و مسلمانان است، بنابراین باید تناقض‌های موهوم میان اعراب و مسلمانان را برطرف ساخته و نقش تاریخی و آینده ساز اسلام در رویارویی با چالش‌های غرب را در میان توده‌های این امت توجیه و احیاء کرد.

شاید بتوان گفت دکتر شقافی زود هنگام و با شفافیت و توانمندی بسیار بالای فکری و جهادی درک نمود که خطرات و پیامدهای درگیری‌های داخلی یکی از اولویت‌های طرح استعمار است. وی از تمامی گرایش‌های عربی و اسلامی و دمکراتیک خواسته تا به اولویت دادن مبارزه با دشمن خارجی اهتمام دهند و آن را جایگزین اختلاف‌های سیاسی و ایدئولوژیکی قرار دهند تا از راه گفت و شنود و به دور از اعمال زور با گروه‌های مخالف تبادل نظر کنند و این فراخوان به منظور جلوگیری از فرسایش نیروهای امت اعلام گردید.

امروز بعضی از جنبش‌های اسلامی که در گذشته متوسل به زور در حل و فصل مناقشات خود با رقیبان شده بودند در نگرش و عملکرد و شیوه‌های استراتژیکی خود تجدیدنظر کردند و در جستجوی برقراری صلح در درون کشورهای عربی و اسلامی شدند.

شاید فرصت اجازه ندهد تا همه اندیشه‌ها و طرح‌های ممتاز شهید شقافی برای آزادی فلسطین و بیداری همه امت را مورد بررسی قرار دهیم ولی ارزش آن را دارد تا همه دست اندرکاران مبارزه طرح فکری و سیاسی و تمدن ساز شهید شقافی را مورد بررسی و ارزیابی قرار داده و آن را به اجرا در آورند تا وظیفه و دین و رسالت خود را به خوبی انجام دهند. ■

بخش‌های آموزشی و همچنین توسعه صنعت چاپ و نشر و مطبوعات و بهداشت به گونه‌ای که به عنوان بخش سوم در کنار بخش خصوصی و بخش عمومی تبدیل گردید. همچنین تلاش در جهت ایجاد تحول و انقلاب کشاورزی تا امت به خودکفایی نایل آید و تقویت روابط اقتصادی میان اعراب و مسلمانان از جمله اهداف این طرح به شمار می‌آید. طرح ارائه شده توسط دکتر شقافی فراتر از جنبش جهاد اسلامی است که برای آزادی فلسطین و یا رویارویی با دشمن صهیونیستی باشد بلکه این طرح علاوه بر تحقق موارد فوق برای بیداری امت بی‌ریزی شد تا آن را به سنت‌های اسلامی «احیای وقف» و به روح عصر «انقلاب کشاورزی» بازگرداند.

این طرح می‌تواند برای همه جنبش‌های اسلامی و غیراسلامی و دولت‌های اسلامی جهت اداره امور کشور و ملت‌ها به دور از وابستگی و از راه سیاست‌های همه جانبه توسعه مورد الگو قرار گیرد.

وجه تمایز دیگری که در اندیشه شهید شقافی وجود دارد فراخوان زود هنگام وی از همه گروه‌های اسلامی ملی و نیروهای چپ بود درحالی که این گروه‌ها یا یکدیگر درگیر و اتهاماتی به یکدیگر روا می‌داشتند و ی نه فقط از لحاظ نظری این فراخوان را مطرح می‌کرد بلکه در مناسبت‌های مختلف و در اماکن گوناگون از لحاظ عملی این وفاق را

شهریه نشریه فتحی شقافی

فلسطین از دیدگاه دکتر شقافی: قلب و مرکز رویارویی با دشمن بود زیرا رژیم اشغالگر قدس با بهره‌گیری از این مسأله، جهان اسلام را دچار پراکندگی ساخت.

شهید دکتر فتحی شقافی که توسط عناصر موساد در کشور مالت به شهادت رسید، نه فقط از لحاظ سازماندهی یک شخصیت و رهبر برجسته و منحصر به فرد بود و توانست نخبگان فرهیخته آن سازمان را در اولین عملیات نظامی علیه نیروهای اشغالگر در فلسطین شرکت دهد بلکه آنان را از لحاظ علمی و فکری نیز سرآمد دیگران نمود. زمانی که سازمان بر اولویت دادن به مبارزه مسلحانه تأکید نمود، همه مراحل تردید و دودلی فکری و اجرایی و حتی فقهی که احزاب و سازمان‌های اسلامی در داخل و خارج از فلسطین در اوایل دهه هشتاد، دچار آن بودند را پشت سر گذارد.

فلسطین از دیدگاه دکتر شقافی، قلب و مرکز رویارویی با دشمن بود زیرا رژیم اشغالگر قدس با بهره‌گیری از این مسأله، جهان اسلام را دچار پراکندگی کرده بود. وی اعتقاد داشت باید این جهان متحد گردد زیرا برپایی اسرائیل در قلب این جهان موجب گردید - طبق دیدگاه شقافی - به مبارزه علاوه بر بعد نظامی و سیاسی و اقتصادی، بعد تاریخی، تمدنی و عقیدتی نیز داده شود. فلسطین علی‌رغم مرکزیت آن در مبارزه، یک جزء اصلی از طرح بیداری در جهان عرب و اسلام است بر همین اساس شقافی اعتقاد داشت در این بحران مسئولیت‌های دوجانبه جوهری وجود دارد که از یک سو اعراب و مسلمانان در قبال آن متعهد هستند و از سوی دیگر غرب با سیاست‌های خود در قبال ما مسئول است و این نیاز به مبارزه طولانی دارد. شقافی زود هنگام اعتقاد پیدا کرد باید قبل از هر چیز از وابستگی فرهنگی رهایی یافت زیرا این استقلال تحقق نخواهد پذیرفت مگر با کمک و تشکیل سازمان‌ها و بنیادهای مردمی مقاومت در برابر نفوذ خارجی و کمک به امور فرهنگی و ارزش‌های ملی و اسلامی و تلاش در بازسازی ساختار وفاق ملی و تقویت «بنیه جامعه» (جامعه مدنی) و بازگرداندن روح تولید به صنایع دستی و حرفه‌های مردمی و تقویت بنیادهای خیریه و امور وقف و گسترش آن به دیگر